

Segesdi Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőjétől
7562 Segesd, Szabadság tér 1.
Tel.: 82/598-002
E-mail: info@segesd.hu

Előterjesztés

a képviselő-testület 2024. február 12-i ülésére

Tárgy: A jegyző beszámolója az adóztatásról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, a h) pont alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény, az adóhatóság által fogatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény, valamint az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet határozza meg.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.)
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.)
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),

és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörben, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapítja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Ez alapján megállapítható, hogy nem kapott felhatalmazást a Htv.-től eltérő vagy részletes szabályok megalkotására az adó tárgya, alanya, az adó alapja és az adókötelezettség keletkezése és megszűnése vonatkozásában. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.).

Segesd Község Önkormányzata feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják.

Segesd Község Önkormányzatának 2023. évi költségvetésében szereplő előirányzatoknak megfelelően, a közhatalmi bevételek 15 %-át a vagyoni típusú adók (épitményadó, kommunális adó), 84 %-át a termékek és szolgáltatások adói (iparúzési adó) biztosítják.

A 2023. évre tervezett adóbevételek előirányzata 112.850.000 Ft.

A települési önkormányzat pénzforgalmi számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100 %-a, valamint a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40 %-a – függetlenül attól, hogy a bírságot mely szerv szabta ki jogerősen – a települési önkormányzatot illeti meg.

Az adócsoport létszáma 1 fő, aki a közös hivatal székhelyén lát el ügyintézési feladatokat. Ügyfélfogadás hetente 3 alkalommal van, az ügyfélforgalom 2023. évben is jelentős volt.

Az önkormányzati adónyilvántartás vezetésére 1989-ben bevezetett DOS alapú ONKADO programot 2014. tavaszán WINDOWS alapokra helyezték. Egyéb korszerűsítés és fejlesztés csak annyi történt, ami a napi működtetéshez elengedhetetlen. 2017-ben az önkormányzat csatlakozott az ASP adózási szakrendszerhez, mely rendszer működtetése nem kis kihívás elé állította a dolgozókat.

Helyi iparúzési adó

Az önkormányzat 2000. január 2. napjától vezette be a helyi iparúzési adót. Segesd község illetékességi területén az iparúzési adó mértéke 2 %, adómentességet az önkormányzati rendelet nem határoz meg. 2021-ben és 2022-ben a kis- és középvállalkozások közül összesen 88 adóalany kérte az 1 %-os adómérték fizetését, melyre a jogszabályok alapján lehetőség volt.

A nyilvántartás alapján 2023. évben 151 az iparúzési adóalanyok száma. 2023. május 31. napjáig feldolgozásra került 120 db helyi iparúzési adóbevallás, ebből 8 db záró-bevallás volt. Az adóbevallások feldolgozása a határidő betartásával valósult meg. A bevallás benyújtását 31 adóalany mulasztotta el, de felszólítást követően pótolták a benyújtást.

- Összes elszámolt bevétel	179.331.486 Ft
- Összes hátralék	93.901.089 Ft (ebből nem esedékes: 71.103.332 Ft)
- Összes túlfizetés	3.381.006 Ft

Az összes hátralékból a behajthatatlan tartozás 972.338 Ft, ebből 492.054 Ft a felszámolás alatt álló Agrokov Trans Kft. és 480.284 Ft a felszámolás alatt álló Bilo-Bill Építő Kft. tartozása.

A 2013. évben bevezetett útdíj hatására a vállalkozók terheinek csökkentése érdekében a vállalkozó az adóére fizetendő adóból, legfeljebb annak összegéig terjedően levonhatja a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt a megtett úttal arányos útdíj 7,5 %-át.

Ezen jogosultságával a 2023. évre benyújtott bevallások során kettő vállalkozás élt. Vörös József egyéni vállalkozó 725.995 Ft összeggel kevesebb, a Segesdi Fűrészüzem Kft. pedig 1.616.589 Ft összeggel kevesebb iparúzési adót fizetett 2023. évet illetően.

A nyilvántartott túlfizetés összege 2023. december 31. napjával 3.381.006 Ft, mely túlfizetéseket az adózók a későbbi előírásokra hagyják elszámolni, de számlák közötti átvezetését, illetve a túlfizetés visszautalását is kérelmezhetik.

Az adónemet sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók az adóévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a befizetett előlegekkel szemben (május 31.). A feltöltési kötelezettség 2020. évben megszűnt.

Gépjárműadó

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (1) bekezdése értelmében 2021. január 1. napjától a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adó- és vámhatóság látja el. A helyi adóhatóság kizárólag a 2020.12.31. napján fennálló hátralékokat és túlfizetéseket tartja nyilván. 2023. december 31. napján az összes hátralék összege 1.679.989 Ft, az összes túlfizetés pedig 0 Ft.

Magánszemélyek kommunális adója

Segesd Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2014. január 1. napjától biztosított mentességet a magánszemély tulajdonában lévő, életvitelszerű tartózkodásra szolgáló lakásokra tekintettel. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy 744 fő kért mentességet, kb. 10 fő nem kérte azt, bár megtehetette volna. A zártkert tulajdonosok száma 2023. december 31. napjával 450 fő. A magánszemélyek kommunális adója esetében 547 adóalanyról és 1.391 db adótárgyról beszélhetünk.

- Összes elszámolt bevétel	1.816.416 Ft
- Fennálló tartozás	4.066.709 Ft (ebből nem esedékes: 14.000 Ft)
- Összes túlfizetés	141.493 Ft

A fennálló tartozásokat figyelembe véve, behajthatatlan tartozásról nem beszélhetünk.

Építményadó

Az adó alapja az építmény négyzetméterekben számított hasznos alapterülete. Az adó mértéke lakás és nem lakás célú építmények után 500 Ft/m². Az adóalanyok száma 2023.12.31. napjával 19 fő, az adótárgy száma 56 db. Mentés az építményadó alól az önkormányzat területén lévő, nem vállalkozás céljára szolgáló építmények közül:

- a) a magánszemély tulajdonában lévő lakás,
- b) a magánszemély tulajdonában lévő nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész.

- Összes elszámolt bevétel	14.695.440 Ft
- Fennálló tartozás	911.250 Ft
- Összes túlfizetés	245.000 Ft

A fennálló tartozásból 300.000 Ft a behajthatatlan tartozás, amely a felszámolás alatt álló Béta Therm Kft. tartozása.

Késedelmi pótlék

Fizetés késedelem esetén pótlékot kell fizetni. Késedelmes befizetés miatt 959 adózónak lett felszámítva 6.948.464 Ft értékben, melyről az adózók az egyenlegértesítőben tájékoztatva lettek.

- Összes elszámolt bevétel	2.447.136 Ft
- Fennálló tartozás	6.948.464 Ft
- Túlfizetés összege	118.716 Ft

Az összes hátralékból 531.962 Ft a behajthatatlan tartozás összege, amely a felszámolás alatt álló Vitali Group Kft. (453 Ft), az ARRABONA TÉSZ Értékesítő Szövetkezet (274.427 Ft) és a Béta Therm Kft. (257.082 Ft) tartozása.

A különböző adónemek tőketartozásaira napi kamat kerül felszámításra, így a késedelmi pótlék kintlévőség napi szinten tovább növekedik.

Bírság

A bírság számlán kerülnek előírásra a bejelentési, bevallási és feltöltési kötelezettség nem vagy késedelmes teljesítése esetén kiszabott mulasztási bírságok. Az adóalanyok száma 2023-ban 4 fő.

- Összes elszámolt bevétel	0 Ft
- Fennálló tartozás	30.000 Ft

Talajterhelési díj

Talajterhelési díj fizetésére kötelezett az, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá. A talajterhelési díj mértéke 1.800 Ft/m³. A helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjat a kibocsátónak kell megállapítania, bevallania és megfizetnie a tárgyévet követő év március 31. napjáig. A díjfizetési kötelezettségről szóló bevallást első ízben a 2016. január 1. napjától 2016. december 31. napjáig terjedő időszakra kellett benyújtani 2017. március 31-ig.

A talajterhelési díj fizetési kötelezettség 21 adóalanyt érintett 2023-ban, a befizetés 245.200 Ft, a 2023.12.31. napján fennálló tartozás összege pedig 375.528 Ft.

A talajterhelési díj számlán fennálló túlfizetés összege 59.955 Ft.

Államigazgatási eljárási illeték

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg.

A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és minden tárgyévet követő hó 15-ig kell átutalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára, mely kötelezettségének az önkormányzat eleget tett. 2023. évben 1 adózó fizetett illetéket összesen 4.000 Ft összegben, mely tovább utalásra került. Eljárási illetéket adó- és értékbizonyítvány kiállítására, továbbá fizetési halasztás és részletfizetés iránti kérelemhez fizettek be.

Az önkormányzati adóhatóság adószámláinak kezelése

Az adószámlák bankszámla kivonatának megérkezése után megtörtént a befizetések azonosítása az adózókra. A bevételek és kiadások rögzítését követően, elkészülnek a pénzforgalmi naplók.

Intézkedés történik a téves befizetések átfutóba helyezéséről, túlfizetések rendezéséről.

A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően elvégeztük a negyedévenkénti zárási munkafolyamatokat, azt követően megküldésre került az adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár részére.

Megtörtént az egyenlegértésítők kiküldése valamennyi adózónak:

- 2023. I. félévről február 28-ig
- 2023. II. félévről augusztus 31-ig
- 2023. október 12-ig hátralékos fizetési felhívás

Adóügyekkel kapcsolatos főszámon iktatott ügyiratok száma 2023. évben 1020 db (Segesd, Ötvöskőnyei, Beleg), ehhez további 1.945 db alszámon iktatott ügyirat kapcsolódik, szintén a három községben összesen. Az adócsoport munkatársai figyelemmel kísérik a jogszabályváltozásokat és az előírásokat, munkavégzésük során betartják azokat.

Az adóhatósági feladatok (kivetések, határozatok kibocsátása, felszólítások, értesítések, hatósági bizonyítványok, igazolások kiadása, letiltások), adatszolgáltatási kötelezettségek határidőre teljesültek.

Ügyfeleink különböző ügyeik intézéséhez adóigazolást kérhetnek, Segesden 2023. évben 3 esetben került sor nemleges adóigazolás kiadására.

Feladatunk az adó- és értékbecslési bizonyítványok kiadása, mely történhet:

- hagyatéki eljáráskor,
- gyámhatósághoz,
- bírósági végrehajtáshoz,
- adóvégrehajtáshoz,
- hitelfelvételhez.

Adó- és értékbecslési bizonyítvány kiadására 2023. évben 80 esetben került sor, melyet megelőzőt helyszíni szemle és felmérés. A feladatot megfelelő szakképzettséggel rendelkező adóügyi munkatárs látja el.

Hátralékok csökkentésével kapcsolatos intézkedések

Az évek során az adófizetési morál romlása, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt rendkívül megnövekedett a kintlévőségek nagysága.

A hátralékállomány az elévülési időszak (négy év) hátralékállományát tartalmazza. A gazdálkodók vagyonát sok esetben meghaladja tartozásaik összege, kötelezettségeik rendezésére nincs pénzügyi fedezetük.

A felszámolás alá kerülő cégek esetében még megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés alapján is csekély az esély a követelések egy részének megtérülésére. Az eljárás több évre is elhúzódhat, az ilyen kintlévőségek majd leírásra kerülnek, azonban az eljárás teljes lezárásáig az önkormányzati adóban nyilván kell tartani.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát jelentősen befolyásolja az adós személyének felkutatása, a munkahelyi adatok lekérdezése, és a bankszámlaszámok lekérése.

Ezeket túl a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza, hogy az adó személy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel. Egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, vagyis munkanélküliek esetleg a feketegazdaságban foglalkoztatottak, akiknél kimutatható jövedelem nem állapítható meg.

A letiltások általában a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szerv adataira épülnek. Sok hátralékkal rendelkező adózó nem dokumentált jövedelmet szerez, vagy minimálbérre van bejelentve, a nyugdíjak összege alacsony, a segélyek nem vonhatók végrehajtás alá. Az egyéni vállalkozók jelentős száma nem rendelkezik pénzforgalmi számlával, illetve számláikon pénzforgalom nincs.

Az adócsoport a fennálló tartozásokra letiltást kezdeményez. Az elindított letiltásokat folyamatosan vonják az adósoktól, melynek összege havonta általában a munkabér vagy egyéb járandóság 33 %-a.

A gépjárműadóóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 19/C. § (3) bekezdése szerint amennyiben az adóalany gépjárműadó tartozása az egy évi adótételt meghaladja, az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárművének a forgalomból való kivonását. 2023-ban nem került sor forgalomból kivonásból kezdeményezésre.

Az önkormányzati adóhatóság felé részletfizetési, mérséklési, halasztási kérelemmel többen fordulnak – többnyire gazdasági társaságok, vállalkozók. 2023. évben 3 db határozat került kiadásra, melyek építményadó-, gépjárműadó- és iparüzési adó tartozás részletekben történő fizetését engedélyezte.

Segesd községet érintően 5 db vállalkozás került felszámolás alá, a Bilo-Bill Építő Kft., a Segesdi Kft., Arrabona TÉSZ Szövetkezet, Béta Therm Kft., valamint az Agrokov Trans Kft. és 1 db cég szűnt meg, a Vitali Group Kft.

A kintlévőségek állományát csökkentette az, hogy 2023. évben elévülés címén 645.720 Ft kommunális adó tartozást, 798.549 Ft gépjárműadó tartozás, 248.777 Ft késedelmi pótlék tartozás, 662.861 Ft iparüzési adó tartozás és 994.210 Ft építményadó, valamint 155.596 Ft talajterhelési díj került törlésre. Az elévülés összegének egy részét a már hivatalosan is megszűnt vállalkozások és magánszemélyek behajthatatlan tartozásai teszik ki, melyet behajtani már nem lehet és a hatályos szabályozás szerint az elévülés nyilván kell tartani az önkormányzati adóhatóságnak.

Adók módjára történő behajtás

A saját adókintlévőségek behajtásán kívül nagyszámú a más szervek által átadott köztartozások behajtása – helyszíni bírság, szabálysértési bírság, közigazgatási bírság, gyermektartásdíj stb.

Az idegen számlán kezelt közigazgatási bírságokból, és egyéb behajtásra átadott köztartozásokból 117.680 Ft átutalása történt meg a kimutató szerv részére, saját költségvetésnek 0 Ft összeget utaltak át.

Az adóhatóság célja, a közvetlen kapcsolat kialakítása az adózókkal, az adóbevallások és befizetések határidőben történő benyújtásának és befizetésének elősegítése, ezen felül feladata a honlap aktualizálása, frissítése, az adóbevallások kitöltésének segítése.

Kérem a T. Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és elfogadására.

A fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozati javaslat:

Segesd Község Önkormányzata Képviselő-testületének/2024. (.....) önkormányzati határozata az adóztatásról szóló beszámolóról.

Segesd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzati adóztatásról szóló beszámolót az előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Pékó Gábor polgármester

Segesd, 2024. február 7.

dr. Varga Katalin
jegyző